

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

Nr. 178 /22

mun. Chișinău

08.06.2021

Inspector de integritate al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate Rodion RUSNAC, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Beila Maria, IDNP- [REDACTED], directoare a Grădiniței „Ghiocel” din s. Cremenciug, r-nul Soroca, domiciliată în [REDACTED], în temeiul art. 35 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La 24 martie 2021 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (ANI) a fost înregistrată sesizarea nr.2627, care la 01 aprilie 2021, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

În context, Direcția teritorială inspectare financiară Bălți, a efectuat inspectarea financiară complexă la Primăria comunei Cremenciug, r-nul Soroca, pentru perioada 01.01.2016-28.02.2021.

Astfel, în rezultatul inspectării s-a constatat că, în perioada supusă controlului 2016-2020, dna Maria Beila, directoare a Grădiniței „Ghiocel” din s. Cremenciug, r-nul Soroca ar fi emis mai multe ordine acte juridice/administrative în privința dlui [REDACTED] (soțul dnei Beila Maria) și anume: ordinul nr.33 din 12.10.2015 *Cu privire la angajare în funcția de fochist*, ordinul nr.26 din 14.10.2016 *Cu privire la angajarea în funcție de fochist*, ordinul nr.18 din 28.07.2017 *Cu privire*

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

la înlocuirea funcției de șef de gospodărie, ordinul nr.24 din 01.09.2017 Cu privire la înlocuirea funcției de paznic, ordinul nr.32 din 13.10.2017 Cu privire la angajarea în funcție de fochist, ordinul nr.2 din 02.01.2018 Cu privire la cumularea funcției de șef de gospodărie, ordinul nr.23 din 27.07.2018 Cu privire la angajarea în funcție de șef de gospodărie, ordinul nr.27 din 14.10.2018 Cu privire la angajarea în funcția de fochist, ordinul nr.14 din 14.10.2020 Cu privire la angajarea în funcție de fochist.

Subsecvent, în sesizare se indică că în aceeași perioadă 2017-2020, dna Beila Maria în calitate de director al Grădiniței a încheiat cu dl [REDACTAT] următoarele contracte individuale de muncă: nr.6 din 13.10.2017, nr.13 din 14.10.2018, f/n din 14.10.2019 și nr.16 din 12.10.2020.

Se mai arată că, conform datelor evidenței contabile, în privința salariatului [REDACTAT] pentru perioada supusă controlului 2016-2020, au fost calculate plăți salariale în sumă totală de 74058,40, inclusiv: anul 2016-9067,20 lei, anul 2017-12516,80, anul 2018-16108,72 lei, anul 2019-18175,95 și pentru anul 2020 în sumă de 18189,73 lei.

Urmare a celor constatate, Direcția teritorială inspectare financiară Bălți a remis în adresa ANI, materialele relevante și probe concludente în vederea examinării lor prin prisma legislației și competenței atribuite.

Potrivit art.37 alin. (2) din Legea 132/2016 prevederile art. 31, art. 32 alin. (3)–(5), art. 33, art. 34 alin. (2), art. 35 și 36 se aplică în mod corespunzător și în cadrul procedurii de inițiere a controlului și de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

În conformitate cu art. 31 alin. (1) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate 132/2016, inspectorul de integritate, în termen de 15 zile de la data repartizării sesizărilor, efectuează verificarea prealabilă a acestora, în cadrul căreia verifică respectarea condițiilor de formă și conținut ale sesizărilor și existența bănuielii rezonabile.

Prin prisma prevederilor art. 75 alin. (1) Cod Administrativ al Republicii Moldova, verificând, sesizarea sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut, inspectorul de integritate a stabilit că sesizarea corespunde cerințelor stabilite de Codul Administrativ.

În conformitate cu prevederile art.3 alin. (1) lit. e) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dna Beila Maria exercită funcția de director al Grădiniței din s.Cremenciug, r-nul Soroca, fiind *subiect al declarării averii și intereselor personale*, informație confirmată prin accesarea sistemului informațional e-Integritate.

La etapa verificării prealabile, inspectorul de integritate, a analizat materialul probant anexat la sesizare și anume copii de pe ordinele și contractele individuale semnate de dna Beila Maria în

raport cu dnul [REDACTED], fapt care a întărit supoziția existenței unui pretins conflict de interese consumat.

Subsecvent, în urma verificării Declarațiilor de avere și interese personale din sistemul informațional automatizat e-integritate a dnei Beila Maria se atestă preventiv, calitatea de *persoană apropiată* a dl [REDACTED] (soț), în raport cu dna Beila Maria.

Astfel, în urma examinării minuțioase a circumstanțelor de fapt sesizate, prin prisma informației prealabile analizat, raportate la cadrul legal relevant, a fost atestată prezența/existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Beila Maria, directoare a Grădiniței „Ghiocel” din s. Cremenciug, r-nul Soroca

Astfel, la 01.04.2021 prin procesul-verbal nr.227/22, în conformitate cu prevederile art.31 alin. (1) din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictului de interese în privința dnei Maria Beila, directoare a Grădiniței „Ghiocel” din s. Cremenciug, r-nul Soroca.

Prin scrisoarea nr.04-22/1833 din 08.04.2021, (recepționată la 14.04.2021), dna Maria Beila a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art.33 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Drept urmare a inițierii procedurii de control, prin scrisoarea nr. 04-22/1815 din 08.04.2021 din partea Primăriei s. Cremenciug, r-nul Soroca, au fost solicitate mai multe informații și materiale probante relevante cauzei aflate în examinare, iar prin scrisoarea de răspuns din 27.04.2021 (înregistrată cu nr.3696), autoritatea publică locală a remis informațiile solicitate.

În context, potrivit răspunsului din 27.04.2021 (înregistrat cu nr.3696), Grădinița de copii „Ghiocel” din s. Cremenciug a fost fondată de către colhozul „Комсомолец” în anul 1965, care activează pînă în anul 1995, ca mai apoi să fie transferată la C.A. „Cremenciug-Plai”. Din anul 2000 grădinița de copii este transferată în administrarea primăriei comunei Cremenciug. La moment, primăria comunei Cremenciug asigură funcționarea grădiniței de copii Ghiocel. Prin ordinul nr. 17-P din 14.02.2012 al Direcției General Învățământ al Consiliului Raional Soroca dna Beila Maria, a fost numită prin transfer în funcția de directr al instituției preșcolare din s. Cremenciug, cu începere de la 14.02.2012 pe o perioadă de 5 ani. Ulterior, prin dispoziția nr.5 din 13.02.2017 al primarului comunei Cremenciug, a fost prelungit contractul individual de muncă nr.6 din 14.02.2012 al dnei Beila Maria, directoarea instituției preșcolare „Ghiocel” din satul

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

Cremenciug, r-nul Soroca de la 15.02.2017 pînă la alegerea prin concurs la funcția de director al instituției de educație timpurie „Ghiocel” din s. Cremenciug.

În continuare, prin dispoziția nr. 61 din 18.09.2017 al primarului comunei Cremenciug, r-nul Soroca, dna Beila Maria a fost numită în funcția de director al instituției preșcolare „Ghiocel” din s. Cremenciug de la 18.09.2017 pe o perioadă de 5 ani. În acest sens, la 18.09.2017 a fost semnat contractual individual de muncă nr.4, valabil pînă în data de 18.09.2022.

Conform materialelor expediate de către primăria comunei Cremenciug, dna Beila Maria, în calitate de directoare a instituției preșcolare a semnat/emis/încheiat următoarele acte juridice/administrative în privința dlui [REDACTED]:

Ordinul nr.11 din 02.01.2016 cu privire la schimbarea temporară a regimului și a timpului de muncă, prin care dl [REDACTED], fochist la grădinița Cremenciug, pe 1,0 salarii se transferă la norma de muncă de 0,5 unități;

Ordinul nr.26 din 14.10.2016 cu privire la angajare, prin care dl [REDACTED] este angajat în funcția de fochist la grădinița Cremenciug;

Ordinul nr.5 din 14.04.2017 cu privire la încetarea contractului de muncă, prin care dl [REDACTED] este demisionat din funcția de fochist, în legătură cu finalizarea lucrărilor prevăzute în contract;

Ordinul nr.18 din 28.07.2017 cu privire la înlocuire, prin care dlui [REDACTED], se permite de a înlocui funcția de șef de gospodărie pe 0,5 unități;

Ordinul nr.24 din 01.09.2017 cu privire la înlocuire, prin care dlui [REDACTED], se permite de a înlocui funcția de paznic pe 1,0 unități;

Ordinul nr.32 din 13.10.2017 cu privire la angajare, prin care dl [REDACTED] este angajat temporar în funcția de fochist la grădinița Cremenciug pe perioada rece a anului;

Ordinul nr.2 din 02.01.2018 cu privire la cumularea funcției, prin care dlui [REDACTED], fochist la grădinița Cremenciug, se permite de a cumula funcția de șef de gospodărie pe 0,5 unități;

Ordinul nr.5 din 02.02.2018 cu privire la cumularea funcției, prin care dlui [REDACTED], se permite de a cumula funcția de șef de gospodărie pe 0,5 unități;

Ordinul nr.6 din 15.04.2018 cu privire la demisie, prin care dl [REDACTED] este demisionat din funcția de fochist, conform contractului individual de muncă;

Ordinul nr.27 din 14.10.2018 cu privire la angajare, prin care dl [REDACTED] este angajat în funcția de fochist pe 1,0 unități;

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

Ordinul nr.8 din 26.04.2019 cu privire la demisie, prin care dl [REDACTAT], fochist la grădinița Cremenciug este demisionat, în legătură cu terminarea sezonului de încălzire pentru perioada rece a anului;

Ordinul nr.14 din 14.10.2020 cu privire la angajare, prin care dl [REDACTAT] este angajat în calitate de fochist la I.E.T. „Ghiocel” s. Cremenciug;

Contract individual de muncă nr.6 din 13.10.2017, semnat pe de o parte de dna Beila Maria (Angajator) și pe de altă parte dl [REDACTAT] (Salariat);

Contract individual de muncă nr.13 din 14.10.2018, semnat pe de o parte de dna Beila Maria (Angajator) și pe de altă parte dl [REDACTAT] (Salariat);

Contract individual de muncă nr.2 din 14.10.2019, semnat pe de o parte de dna Beila Maria (Angajator) și pe de altă parte dl [REDACTAT] (Salariat);

Contract individual de muncă nr.16 din 12.10.2020, semnat pe de o parte de dna Beila Maria (Angajator) și pe de altă parte dl [REDACTAT] (Salariat).

În desfășurarea acțiunilor de control, prin interpelarea cu nr.04-22/2139 din 28.04.2021 adresată Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” (*în continuare* ASP) și răspunsul recepționat la 11 mai (înregistrat cu nr.3994), în partea ce ține de legătura de rudenie dintre dna Beila Maria și dl [REDACTAT], entitatea vizată a comunicat faptul că în fondul arhivistic, deținut de subdiviziunea competentă a ASP, se atestă actul de căsătorie nr. [REDACTAT] din [REDACTAT], înregistrat de [REDACTAT] pe numele [REDACTAT] și Maria [REDACTAT]/Beila. Anexat la scrisarea de răspuns, a fost anexată și informația privind înregistrarea actului de căsătorie sus-menționat.

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului

Exercitându-și dreptul prevăzut de art.37 alin. (3) din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, urmare a solicitării nr.04-22/2195 din 30.04.2021, dna Beila Maria a expediat punctul de vedere la 12.05.2021 în format electronic la adresa indicată în solicitare, comunicând următoarele: „ *Conform cerințelor fișei postului de fochist persoana trebuie să posede competențe tehnice care să permită exploatarea în condiții de securitate a cazanului, să aibă cunoștințe și abilități deosebite pentru operarea și supravegherea funcționării cazanului, să intervină cu promptitudine în limitele de competență asupra cauzelor care pot duce la funcționarea anormală sau avarierea cazanului. Persoana [REDACTAT], angajată precedent ca fochist a pensionat pentru limita de virstă dar din lipsă de doritori de a îndeplini această funcție a fost anunțat loc vacant. [REDACTAT] care a fost angajat temporar în calitate de fochist*

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

este de specialitate șofer care posedă cunoștințe tehnice. Din lipsă de unitate ca de lucrător auxiliar sau pentru reparații curente, din anul 2012 este persoana care voluntar este implicat în lucrul gospodăresc al instituției. Dat fiind faptul că a doua persoană angajată ca fochist este o persoană de sex feminin, dl [REDACTAT] ține sub control sistema de alimentare și încălzire a bateriilor și a podelelor, se ocupă de curățirea și reparația cazanului, aducerea lemnului din pădure și tăierea lor. Periodic se implică în lucrările de amenajare și reparație a grădiniței. Pentru el ca soț nu cred că este o favoare, ci dimpotrivă este o suprasarcină, care trebuie să o îndeplinești.

Vă informăm că Instituția de Educație Timpurie cu un număr 2 grupe cu 25 copii, conform unităților nu dispune de un director adjunct sau de o altă persoană împuternicită care să semneze actele administrative. Toate ordinele care sunt prezentate la contabilitatea primăriei sunt vizate de primar''.

Cadrul normativ aplicabil circumstanțelor de fapt

Sub aspect legal, se reține că aspectele/circumstanțele de fapt urmează a fi examinate și divizate în două perioade și respectiv analizate prin prisma a două legi. Prima, este perioada de aplicabilitate a Legii 16/2008 cu privire la conflictul de interese (în vigoare pînă la 01.08.2016) care reglementa regimul juridic la conflictului de interese.

Astfel, dna Beila Maria în calitate de directoare a grădiniței din s. Cremenciug, r-nul Soroca, în corespundere cu prevederile art.3 alin. (1) lit. d) al Legii 16/2008 cu privire la conflictul de interese era subiect al declarării.

Art. 2 al Legii 16/2008 cu privire la conflictul de interese, definește următoarele noțiuni relevante:

conflict de interese – conflictul dintre exercitarea atribuțiilor funcției deținute și interesele personale ale persoanelor prevăzute la art.3, în calitatea lor de persoane private, care ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obiectivă și imparțială a obligațiilor și responsabilităților ce le revin potrivit legii;

interes public – interesul general al societății ca persoanele care dețin funcții publice să ia, în îndeplinirea atribuțiilor lor de serviciu, decizii imparțiale și legitime;

interes personal – orice interes, material sau nematerial, al persoanelor prevăzute la art.3 care rezultă din necesitățile sau intențiile personale ale acestora, din activități care altfel pot fi legitime în calitate de persoană privată, din relațiile lor cu persoane apropiate sau persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile personale cu partide politice, cu

organizații necomerciale și cu organizații internaționale, precum și care rezultă din preferințele sau angajamentele acestora;

persoane apropiate – soțul (soția), persoanele înrudite prin sînge sau adopție (părinți, copii, frați, surori, bunici, nepoți, unchi, mătușe) și persoanele înrudite prin afinitate (cumnat, cumnată, socru, soacră, ginere, noră).

În conformitatea cu art. 5 alin. (1) și alin. (2) al Legii 16/2008 cu privire la conflictul de interese persoanele prevăzute la art.3, în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, vor lua decizii conducîndu-se de legislația corespunzătoare și de politica statului în domeniul respectiv, ținînd cont de interesul public și renunțînd la interesele personale. Persoanele prevăzute la art.3, vor renunța la interesele personale, ce pot compromite deciziile oficiale, luate cu participarea lor, sau se vor abține de la participarea la luarea sau executarea unor astfel de decizii, dacă acestea pot fi compromise de interesele lor personale.

În temeiul art.9 alin. (1) lit. (a) din Legea 16/2008 cu privire la conflictul de interese, persoanele prevăzute la art.3, vor informa imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, în scris, șeful ierarhic sau organul ierarhic superior despre interesul, al său ori al persoanelor apropiate, legat de decizia pe care trebuie să o ia personal sau la luarea căreia trebuie să participe, ori de acțiunea pe care trebuie să o întreprindă în îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu. Iar potrivit art.11 din același act normativ, persoanele prevăzute la art.3 sunt responsabile pentru identificarea intereselor sale personale, care ar putea intra sau sînt în conflict cu îndatoririle sale oficiale, precum și pentru soluționarea pozitivă a conflictului de interese

Urmînd aceeași logică juridică, menționăm cea de-a doua perioadă, care este guvernată de Legea 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (*în vigoare din 01.08.2016-prezent*).

Art. (2) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, prevede următoarele definiții legale :

conflict de interese – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau

afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

Conform art. 12 alin. (3) din actul normativ menționat supra, *conflictul de interese real* apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Conform art.12 alin. (4) lit.a), în cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află;

Subsecvent, din conținutul art.12 alin. lit. b) în cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

Potrivit normei stabilite de alin art.12 alin. (5) și alin (6) al aceluiași act normativ, informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică. Declarația privind conflictul de interese real se înregistrează în Registrul declarațiilor privind conflicte de interese, ținut conform anexei nr. 4 de către persoana desemnată de conducătorul organizației publice.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

În continuare, art. 14 alin. (1)-(3) statuează că, soluționarea unui conflict de interese real se face prin examinarea situației de conflict și prin determinarea și aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului. Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz. Până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Supletiv, art.14 alin. (4) al legii nominalizate supra prevede faptul că, subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informînd toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

Totodată, potrivit art. 12 alin. (10) *conflictul de interese consumat*, este fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de *încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic*, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Potrivit art.14 alin.(1) al Legii 82/2017 Integrității, în vederea asigurării servirii interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, agenții publici, împreună cu conducătorul entității publice și, după caz, cu Autoritatea Națională de Integritate, sînt obligați să identifice și să trateze conflictele de interese care apar în activitatea lor profesională în termenele și modul prevăzute de Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Conform art. 45 alin. (2) lit. a) al aceluiași act normativ, exercitarea atribuțiilor de serviciu în situație de conflict de interese, *reprezintă un un act conex actelor de corupție*

Aprecierea/poziția inspectorului de integritate

În cadrul procedurii de control, urmare a materialului probator acumulat, prin prisma prevederilor legale în vigoare, a fost determinat faptul că dna Beila Maria, directoare a Grădiniței „Ghiocel” din s. Cremenciug, r-nul Soroca, a semnat/emis/încheiat următoarele acte juridice/administrative în raport cu *persoana apropiată*, dl [REDACTAT]:

Ordinul nr.26 din 14.10.2016 cu privire la angajare, prin care dl [REDACTAT] este angajat în funcția de fochist la grădinița Cremenciug;

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

Ordinul nr.5 din 14.04.2017 cu privire la încetarea contractului de muncă, prin care dl [REDACTAT] este demisionat din funcția de fochist, în legătură cu finalizarea lucrărilor prevăzute în contract;

Ordinul nr.18 din 28.07.2017 cu privire la înlocuire, prin care dlui [REDACTAT], se permite de a înlocui funcția de șef de gospodărie pe 0,5 unități;

Ordinul nr.24 din 01.09.2017 cu privire la înlocuire, prin care dlui [REDACTAT], se permite de a înlocui funcția de paznic pe 1,0 unități;

Ordinul nr.32 din 13.10.2017 cu privire la angajare, prin care dl [REDACTAT] este angajat temporar în funcția de fochist la grădinița Cremenciug pe perioada rece a anului;

Ordinul nr.2 din 02.01.2018 cu privire la cumularea funcției, prin care dlui [REDACTAT], fochist la grădinița Cremenciug, se permite de a cumula funcția de șef de gospodărie pe 0,5 unități;

Ordinul nr.5 din 02.02.2018 cu privire la cumularea funcției, prin care dlui [REDACTAT], se permite de a cumula funcția de șef de gospodărie pe 0,5 unități;

Ordinul nr.6 din 15.04.2018 cu privire la demisie, prin care dl [REDACTAT] este demisionat din funcția de fochist, conform contractului individual de muncă;

Ordinul nr.27 din 14.10.2018 cu privire la angajare, prin care dl [REDACTAT] este angajat în funcția de fochist pe 1,0 unități;

Ordinul nr.8 din 26.04.2019 cu privire la demisie, prin care dl [REDACTAT], fochist la grădinița Cremenciug este demisionat, în legătură cu terminarea sezonului de încălzire pentru perioada rece a anului;

Ordinul nr.14 din 14.10.2020 cu privire la angajare, prin care dl [REDACTAT] este angajat în calitate de fochist la I.E.T „Ghiocel” s. Cremenciug;

Contract individual de muncă nr.6 din 13.10.2017, semnat pe de o parte de dna Beila Maria (Angajator) și pe de altă parte dl [REDACTAT] (Salariat);

Contract individual de muncă nr.13 din 14.10.2018, semnat pe de o parte de dna Beila Maria (Angajator) și pe de altă parte dl [REDACTAT] (Salariat);

Contract individual de muncă nr.2 din 14.10.2019, semnat pe de o parte de dna Beila Maria (Angajator) și pe de altă parte dl [REDACTAT] (Salariat);

Contract individual de muncă nr.16 din 12.10.2020, semnat pe de o parte de dna Beila Maria (Angajator) și pe de altă parte dl [REDACTAT] (Salariat).

Studiind exhaustiv materialele dosarului, punctul de vedere al persoanei supuse controlului și prevederile legale aplicabile circumstanțelor de fapt, inspectorul de integritate a stabilit prezența

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

semnelor componente ale conflictului de interese consumat în cazul subiectului declarării, dna Beila Maria la emiterea actelor juridice/administrative nominalizate supra.

La caz, nu au fost stabilite careva circumstanțe justificative, nici urmare a exprimării punctul de vedere al subiectului declarării, care ar exonera de răspundere pentru admiterea conflictelor de interese consumate. Or, în circumstanțele de fapt examinate, se atestă o neglijarea vădită din partea subiectului declarării, dna Beila Maria a mecanismului legal prevăzut la art.12 al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, în partea ce ține de declararea și soluționarea conflictelor de interese.

În context, este sesizabil interesul personal material al subiectului declarării, rezultă din relațiile sale cu persoana apropiată și anume dl [REDACTED] (soțul). În context, lipsa unui angajat specializat, nu poate servi drept justificare în admiterea situațiilor de conflict de interese, or, întru evitarea unor astfel de încălcări, legiuitorul a prevăzut/instituit un mecanism corespunzător. Mai mult, nu poate fi acceptat drept argument convingător și afirmațiile precum că instituția nu dispune de un director-adjunct sau de o altă persoană împuternicită care să semneze actele administrative.

La caz, sunt vizibile inacțiunile dnei Beila Maria, în raport cu primăria s. Cremenciug (în calitate de fondator și organ ierarhic superior), în partea ce ține de informarea/declararea situațiilor de conflict de interese real și căile de soluționare, or, după cum reiese din informațiile acumulate în perioada supusă controlului, subiectul declarării a omis declararea situațiilor de conflict de interese către organul ierarhic superior

În context, art. 12 alin. (3) al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale stabilește expresă că, *conflictul de interese real* apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Extrapolată la caz, situația conflictului de interese real a apărut la faza/etapa semnării/emiterii/încheierii actelor juridice/administrative menționate supra de către dna Beila Maria în raport cu persoana apropiată, dl [REDACTED] care în sensul legii este *persoană apropiată* (soț). Anume, întru excluderea oricăror dubii privind exercitarea imparțială și obiectivă a funcției deținute, la apariția situației conflictului de interese real, legiuitorul a instituit/prevăzut un set de

acțiuni și măsuri aplicabile în fiecare caz în parte, or, la caz mecanismul declarării și soluționării a fost omis/neglijat de către subiectul declarării.

Prin urmare, dna Beila Maria la etapa apariției conflictului de interese real conform art.12 alin. (4) lit.a) și b) al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (4) era obligat să:

a) să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află;

b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

Urmare a semnării/emiterii/încheierii actelor juridice/administrative sus-menționate, dna Beila Maria, a admis consumarea conflictelor de interese, adică fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) art.12 al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

Consecințele juridice ale încălcării regimului juridic al conflictelor de interese

Potrivit, art. 23 alin (4) și (6) al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

În continuare, art.38 alin (1) lit. a) din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, iar conform prevederilor art. 39 alin. (2), din momentul în care actul de constatare a încălcării regimului juridic al conflictului de interese rămâne definitiv, Autoritatea sesizează în termen de cel mult 5 zile, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea declanșării procedurii disciplinare sau, după caz, în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale persoanei care a emis/adoptat *actul administrativ* sau a încheiat, direct ori prin persoane terțe, actul juridic, sau a luat ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Succesiv, în corespundere cu art. 23 alin. (8)) al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, care este publicat pe pagina web oficială a Autorității.

În temeiul raționamentelor expuse supra, în conformitate cu prevederile art.19 și art. 35-38 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 12,14 și 23 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată că, dna Beila Maria, directoare a Grădiniței „Ghiocel” din s. Cremenciug, r-nul Soroca, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:
 - nedeclararea (neinformarea) în termenul legal a conflictelor de interese în conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. a)-b), art.12 alin. (5) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale;
 - nesoluționarea conflictului de interese în conformitate cu art.14 alin. (2)-(4) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale;
 - emiterea/semnarea actelor juridice/administrative și încheierea directă a actelor administrative, care vizează persoana apropiată (soțul), fapt prin care a admis consumarea conflictelor de interese, în conformitate cu art.12 alin. (10) al Legii privind declararea averii și intereselor personale.
2. Se sesizează autoritatea responsabilă de numirea în funcție, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea inițierii procedurii de încetare a raporturilor de muncă sau de serviciu ale dnei Beila Maria.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

3. Se decade, dna Beila Maria, din dreptul de a exercita funcții publice și funcții de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale pe o perioadă de 3 ani din data destituirii din funcție, din data rămânerii definitive a actului de constatare sau din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.
4. Se înscrie, dna Beila Maria, în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică din data destituirii din funcție, din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.
5. Se aduce la cunoștință dnei Beila Maria actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 15 zile de la data primirii acestuia, în instanța de contencios administrativ, situată pe adresa: mun. Chișinău, str. Kiev 3, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Rodion RUSNAC

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.